

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 151/2025 rd

Svar på skriftligt spørgsmål om tillträde för humanitärt bistånd till Gaza

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 151/2025 rd undertecknat av riksdagsledamot Inka Hopsu / gröna, m.fl.:

Vad gör Finland för att säkerställa att det humanitära biståndet kommer fram till Gaza och att påståendena och planerna hos beslutsfattarna i Israel gällande att ta kontrollen över Gaza och villkora det humanitära biståndet inte förverkligas?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

Finland är oroat över de fortsatta krigshandlingarna i Gaza och den allt djupare humanitära krisen bland civilbefolkningen i området. Israels exceptionella beslut i början av mars att förhindra alla leveranser av humanitärt bistånd till Gaza har avsevärt försämrat den humanitära situationen för människorna i Gaza. Israel har nu meddelat att man tillåter begränsat bistånd, men trots det är verksamhetsmiljön för det humanitära biståndet mycket svår, särskilt i Gaza.

Finland har både självständigt och tillsammans med andra stater vädjat till Israel att fullgöra sina skyldigheter enligt internationell rätt, inklusive att skydda civila och humanitär biståndspersonal, samt säkerställa att humanitärt bistånd kan komma in snabbt och obehindrat i Gaza i enlighet med internationell humanitär rätt. Finland har upprepade gånger vädjat till parterna att återgå till vapenvila. Finland strävar efter att främja dessa mål på olika sätt både bilateralt och bland annat tillsammans med de övriga nordiska länderna samt via EU och FN.

Finland har upprepade gånger vädjat till alla parter i konflikten att agera i enlighet med internationell rätt, i synnerhet internationell humanitär rätt. Finland har också upprepade gånger vädjat till Israel att fullgöra sina folkrättsliga skyldigheter, inklusive ICJ:s temporära bestämmelser om säkringsåtgärder.

Genom uttalanden och bilaterala möten har man krävt bland annat att Israel omedelbart tillåter snabba och säkra leveranser av humanitärt bistånd till Gaza, återinför ett informationssystem / mobilitetsmekanismer och säkerhetsgarantier som gör det möjligt för humanitär personal att röra sig fritt och tryggt i Gaza. Man har dessutom krävt att Israel respekterar internationell rätt och rättsliga skyldigheter och att alla parter återgår till vapenvila och friger alla som tagits som gisslan.

Humanitärt bistånd får inte användas som ett politiskt instrument eller som ett instrument för krigföring. Det humanitära biståndet ska vara behovsbaserat och grunda sig på humanitära principer (mänsklighet, jämlikhet, oberoende och opartiskhet).

Finland har bland annat anslutit sig till det gemensamma uttalandet som 22 finansierande länder antog den 19 maj 2025 som svar på uppgifterna om Israels planerade omorganisering av biståndsverksamheten i Gaza. I uttalandet uppmanas Israel att tillåta att humanitärt bistånd kommer in i Gaza samt att FN och de humanitära organisationerna kan arbeta oberoende och opartiskt.

Finland anser att det är viktigt att även EU med sin auktoritet kraftigt främjar att humanitärt bistånd kan nå hela Gazaremsan.

Finland fortsätter sitt humanitära bistånd till Gaza. Finland har ett flerårigt allmänt finansieringsavtal för 2023–2026 (5 MEUR/år) med FN-organisationen UNRWA. År 2024 beviljade Finland dessutom sammanlagt 8,5 miljoner euro i humanitärt stöd för situationen i Gaza via Internationella livsmedelsprogrammet WFP och Röda Korsets internationella kommitté ICRC. I början av 2025 beviljade Finland 2,5 miljoner euro i stöd för Internationella livsmedelsprogrammet WFP:s operation i Gaza och 400 000 euro via Kyrkans Utlandshjälp (KUA) till palestinska områden. Med hjälp av det humanitära biståndet som Finland finansierar produceras bland annat basservice för palestinska flyktingar (såsom grundläggande utbildning, hälsovård och sociala tjänster) och ges nödhjälp (såsom mat, skydd och andra förnödenheter). Finland är kontinuerligt i kontakt med organisationer som är verksamma i området bilateralt och bland annat via EU.

Helsingfors 27.5.2025

Utrikeshandels- och utvecklingsminister Ville Tavio